

1057**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI**

z dnia 16 sierpnia 2001 r.

w sprawie wymagań, jakim powinien odpowiadać plan operacyjno-ratowniczy podejmowanych na własnym terenie działań na wypadek nadzwyczajnych zagrożeń, oraz szczegółowych zasad jego weryfikacji.

Na podstawie art. 105b ust. 3 ustawy z dnia 31 stycznia 1980 r. o ochronie i kształtowaniu środowiska (Dz. U. z 1994 r. Nr 49, poz. 196, z 1995 r. Nr 90, poz. 446, z 1996 r. Nr 106, poz. 496 i Nr 132, poz. 622, z 1997 r. Nr 46, poz. 296, Nr 96, poz. 592, Nr 121, poz. 770 i Nr 133, poz. 885, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 1999 r. Nr 101, poz. 1178, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 48, poz. 550, Nr 62, poz. 718 i Nr 109, poz. 1157 oraz z 2001 r. Nr 38, poz. 452, Nr 45, poz. 497, Nr 63, poz. 634, Nr 73, poz. 764, Nr 76, poz. 811 i Nr 84, poz. 907) zarządza się, co następuje:

§ 1. Określa się wymagania planu operacyjno-ratowniczego podejmowanych na własnym terenie działań na wypadek nadzwyczajnych zagrożeń, stanowiące załącznik do rozporządzenia.

§ 2. 1. Weryfikacja planu operacyjno-ratowniczego, polegająca na porównaniu zgodności jego wymagań ze stanem faktycznym oraz niniejszym rozporządze-

niem powinna być przeprowadzana co najmniej raz w roku, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Plan operacyjno-ratowniczy powinien być poddawany szczegółowej weryfikacji drogą ćwiczeń praktycznych wszystkich potencjalnych uczestników działań ratowniczych przewidzianych planem w celu uwzględnienia:

- 1) zmian wprowadzonych przez użytkownika instalacji mogącej spowodować nadzwyczajne zagrożenie środowiska,
  - 2) nowej wiedzy o zagadnieniach bezpieczeństwa,
  - 3) doświadczenia wynikającego z przeprowadzonych ćwiczeń
- nie rzadziej niż co trzy lata.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Gospodarki: w z. *H. Ogryczak*

Załącznik do rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 16 sierpnia 2001 r. (poz. 1057)

WYMAGANIA PLANU OPERACYJNO-RATOWNICZEGO PODEJMOWANYCH NA WŁASNYM TERENIE DZIAŁAŃ NA WYPADEK NADZWYCZAJNYCH ZAGROŻEŃ

1. Informacje dotyczące lokalizacji i działalności użytkownika instalacji.

1.1. Ogólne informacje o działalności i strukturze organizacyjnej użytkownika instalacji mogącej spowodować nadzwyczajne zagrożenie środowiska (surowce, produkty, zatrudnienie).

1.2. Informacje dotyczące lokalizacji użytkownika instalacji:

— położenie geograficzne oraz informacje o dominujących warunkach atmosferycznych,

- źródła zwiększenia niebezpieczeństwa wynikające z położenia,
- odległości od tras komunikacyjnych (transport samochodowy, kolejowy, wodny),
- odległości od terenów zamieszkałych, z uwzględnieniem obiektów użyteczności publicznej (hotele, szkoły, szpitale) oraz gęstości zaludnienia,
- strefy bezpieczeństwa wewnątrz i na zewnątrz użytkownika instalacji.

1.3. Syntetyczny opis stosowanych procesów technologicznych.

1.4. Wykaz substancji niebezpiecznych z odnośnikami do kart charakterystyki niebezpiecznych substancji chemicznych.

1.5. Plan sytuacyjny użytkownika instalacji w skali nie większej niż 1:1 000, w uzasadnionych przypadkach z terenem przyległym, obejmującym zasięg przewidywanych zagrożeń, z uwzględnieniem:

- obiektów, urządzeń technicznych, składowisk,
- lokalizacji substancji niebezpiecznych z uwzględnieniem ilości i warunków przechowywania (temperatura, ciśnienie) oraz dróg transportu wewnętrznego tych substancji,
- przeznaczenia terenów przyległych, z podaniem liczby ludzi przebywających w strefach zagrożonych,
- instalacji:
  - technologicznych,
  - podziemnych — wodnych, sanitarnych, gazowych, kanalizacji przemysłowej i burzowej, ze wskazaniem miejsca zrzutu ścieków i kierunku ruchu mediów,
  - naziemnych — napowietrznych linii elektroenergetycznych z zaznaczeniem rozdzielni i transformatorów,
  - zbiorników i cieków wód powierzchniowych z zaznaczeniem kierunku ich spływu,
- dróg pożarowych i innych dojazdowych, z zaznaczeniem wjazdów na teren użytkownika instalacji, dostępu do budynków (wejścia, wjazdy) oraz utrudnień w ruchu pojazdów, a także dojazdów do źródeł przeciwpożarowego zaopatrzenia wodnego.

2. Określenie potencjalnych awarii i ich skutków.

2.1. Opis warunków i zdarzeń, mogących spowodować zaistnienie nadzwyczajnych zagrożeń środowiska (scenariusze awaryjne), związanych z:

- zagrożeniami wewnętrznymi (ekstremalne parametry procesowe, palność, toksyczność, wybuchowość stosowanych niebezpiecznych substancji chemicznych),
- zagrożeniami zewnętrznymi (sąsiednie instalacje, szlaki transportowe, przyczyny naturalne — powódzie, zjawiska sejsmiczne, obsunięcia gruntu, ekstremalne zjawiska pogodowe, silny wiatr, bardzo niskie lub wysokie temperatury).

2.2. Określenie zasięgów prognozowanych stref zagrożenia (wybuchów, pożarów, skażeń) z zaznaczeniem, jaki element środowiska będzie skażony: atmosfera, wody powierzchniowe, gleba, wody gruntowe (również poza terenem użytkownika instalacji) dla każdego scenariusza awaryjnego o względnie wysokim prawdopodobieństwie.

3. Opis środków zapewniających gotowość na wypadek wystąpienia awarii i ograniczanie jej skutków.

3.1. Plan użytkownika instalacji uwzględniający:

- rzuty (w skali 1:100 lub zbliżonej) kondygnacji przyziemnych i innych, jeżeli występuje na nich odmienny układ komunikacyjny i jeżeli jest to konieczne do przekazania niezbędnych informacji dotyczących zagrożenia pożarowego, wybuchowego i skażenia środowiska, z naniesieniem i zaznaczeniem charakterystyki pożarowej obiektów,
- istniejące systemy ograniczające skutki awarii (kurtyny wodne i układy zraszające),
- miejsce usytuowania głównych wyłączników zasilania gazem i elektrycznością,
- miejsce usytuowania zaworów odcinających i zbiorników awaryjnych,
- miejsce usytuowania sprzętu i urządzeń pomiarowo-sygnalizacyjnych do wykrywania stężeń wybuchowych oraz skażeń chemicznych,
- lokalizację sprzętu ratowniczego:
  - dźwigów pożarowych, drabin i zewnętrznych schodów ewakuacyjnych,
  - rękawów ratowniczych, skokochronów oraz innego sprzętu ratownictwa wysokościowego,
  - stałych i półstałych urządzeń gaśniczych,
  - agregatów awaryjnych (wentylacyjnych, prądotwórczych, oddymiających itp.)

3.2. Opis systemu zapobiegania skażeniom atmosfery, wody i gleby.

3.3. Opis systemu ostrzegania.

3.4. Schemat struktury organizacyjnej i stanu osobowego zakładowej służby ratowniczej i zakładowej straży pożarnej z określeniem specjalności, z podziałem na zmiany.

3.5. Stan osobowy kierownictwa użytkownika instalacji oraz sposób powiadamiania osób przewidzianych do uczestnictwa w akcji ratowniczej.

3.6. Sposób alarmowania o awarii oraz zasady i warunki ewakuacji wraz z planem sytuacyjnym miejsc ewakuacji.

4. Zasady postępowania na wypadek awarii.

4.1. Zasady postępowania załogi, zakładowej służby ratowniczej i zakładowej straży pożarnej na wypadek awarii.

4.2. Zasady prowadzenia i koordynacji działań ratowniczych zakładowej służby ratowniczej i zakładowej straży pożarnej z udziałem Państwowej Straży Pożarnej, jednostek krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego.

czego i innych zewnętrznych służb ratowniczych oraz służb porządkowo-ochronnych.

4.3. Zasady udzielania pomocy medycznej osobom poszkodowanym, w tym określenie sił i środków biorących udział w akcji ratowniczej (medycznej) oraz procedur postępowania.

4.4. Określenie koordynatora działań ratowniczych i porządkowych oraz jego kompetencji w odniesieniu

do innych uczestników biorących udział w działaniach ratowniczych i spełniających funkcje porządkowe.

5. Zasady postępowania poawaryjnego.

5.1. Określenie miejsc i sposobu neutralizacji i odkażania.

5.2. Zasady zabezpieczania miejsca awarii.

6. Mapy i schematy planu operacyjno-ratowniczego.